

ELLIS ELLENBROEK

FOTO HH / ROBIN UTRECHT

BUITENLAND

Ze had onvergetelijk leuke jaren in Groningen. Maar voor het laatste stuk van haar studie sociologie móest Crisèn Schorea terug naar huis, naar Curaçao. Daar ontpopte ze zich als zangeres, dichteres en actrice.

Ze noemt zichzelf *extraverted introvert*. Uitbundig op bepaalde momenten, maar ook gesteld op rust en regelmaat. Voor zo iemand is Groningen perfect, vindt Crisèn Schorea (43). Groningen is bruisend, maar niet zo groot dat je erin verzuipt. Crisèn studeerde tussen 1993 en 2005 sociologie en had er een mooie tijd. Voor de laatste loodjes keerde ze echter in 2002 terug naar Curaçao. 'Ik was in een dip. Ik moest thuis zijn, bij mijn mensen. Het weer, de zon, het strand. Ik hoor hier.' We skypen. Op de achtergrond zijn haar huisgenoten hoorbaar, de vuilnisbakkies Ongo en Zahn en Rottweiler Noir. Een vrouw erbij zou tof zijn, zegt Crisèn. Eentje met humor en een eigen mening graag. Kleur maakt niet uit. 'Ik ga geen grenzen stellen.' Ze werkt als socioloog bij een instelling voor de uitvoering van het cultuurbeleid op Curaçao. En timmert aan de weg als zangeres, dichteres en actrice. Rond haar veertigste pakte ze door. 'Ik wist dat ik het kon, ik had ook al veel materiaal geschreven, maar serieuze stappen telkens uitgesteld.' In 2016 verscheen dichtbundel *Sinti mi Sintí*, met steun van onder meer Prins Bernhard Cultuurfonds. Eind vorig jaar kwam haar eerste album uit, *Morde mi, kome mi*, negen liedjes die net als haar gedichten in het Papiaments zijn.

Haar eiland is in het nieuws. Vanwege de kille wijze waarop Venezolaanse vluchtelingen worden uitgezet. Crisèns ervaring is dat de Curaçaoenaren van goede wil zijn. Maar het eiland is klein en kampt zelf met de nodige economische problemen. 'We moeten realistisch zijn in wat we aankunnen. Anders gaat Nederland die druk ook voelen. Als wij het niet redden kloppen wij weer aan bij Nederland, toch?'

Crisèn stelt dat op Curaçao de multiculturele samenleving een stuk verder is dan in Nederland. Diverse culturen bestaan niet

CRISÈN SCHOREA

*'Ik moest thuis
wezen, bij mijn
mensen'*

alleen naast elkaar, ze hebben zich ook vermengd. 'Libanees, Venezolaans, Engels, Portugees, Chinees en nog veel meer invloeden. Het is een *melting pot*.'

Terug naar Groningen. Komende zomer is All Inclusive er het thema van het RUG-lustrum. Supermooi onderwerp, vindt Crisèn. Ik vraag naar haar eigen ervaringen tijdens haar studie, als donkere vrouw en lesbienne. 'Ik betwijfel of ze wisten dat ik *gay* ben, ik wist het toen zelf nog niet eens.' Maar haar huidskleur, breek haar de bek niet open. 'Als Curaçaoenaar ben je toch altijd een allochtoon, ook al ben je een Nederlander.' Een paar keer maakte ze mee dat medestudenten haar tentamenblaadje uit haar handen trokken als Crisèn een hoger cijfer had dan de rest. 'Hoe kon dat nou, dat ik, allochtoon, hoger had gescoord dan zij? Hoe kon het dat ik de stof helemaal snapte?'

De dubbelheid in Nederland stoort haar. 'Het gebeurt nog steeds. Als iemand van de Caraïbische eilanden iets goeds doet, spreekt men van een Nederlander, doet hij iets verkeerd, dan is het Curaçaoenaar of Arubaan. Het is hypocriet.'

Discrimineert ze zelf weleens? 'Als mens ben je nooit perfect. Ik durf haast geen nee te zeggen. Maar omdat ik het zelf ondervonden heb, let ik er wel op.'

